

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

25 oktober 2000

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Miel Verrijken –

betreffende de toetreding van Vlaanderen tot de Unesco als volwaardig of geassocieerd lid

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Unesco telt drie soorten leden.

Ten eerste de staten die reeds lid zijn van de organisatie van de Verenigde Naties.

Ten tweede de staten die geen lid zijn van de organisatie van de Verenigde Naties.

Ten derde territoria of groepen van territoria die niet zelf de verantwoordelijkheid hebben van het voeren van hun buitenlandse betrekkingen. Deze laatste categorie kan als geassocieerd lid worden aanvaard.

Deze derde paragraaf maakte evenwel geen deel uit van de oorspronkelijke oprichtingsovereenkomst, maar werd pas in 1951 aangenomen tijdens de zesde zitting van de algemene vergadering van de Unesco. Aan de basis ervan lag een resolutie van het Verenigde Koninkrijk om bepaalde niet-autonome staten en territoria deel te laten nemen aan de werkzaamheden van de Unesco. Het ging hierbij zeker niet alleen over die gebieden die onder koloniaal bestuur stonden. Wanneer het Verenigde Koninkrijk reeds in 1951 aanvoerde dat een aantal volkeren, onder meer deze welke door andere naties gekoloniseerd werden, en dus niet meester waren van hun buitenlandse betrekkingen, toch zouden moeten kunnen deelnemen aan een wereldorganisatie die als doel heeft het bevorderen van opvoeding, wetenschap en cultuur, behelst dit uiteraard ook volkeren welke dan niet in de enge zin van het woord gekoloniseerd zijn.

Men moet hierbij de bedenking maken dat in 1945 bij de oprichting van de Unesco zelfs Indië –thans de grootste democratie ter wereld- nog onderworpen was aan een koloniaal regime door het Verenigd Koninkrijk. De mentaliteit is dan zeer traag gaan veranderen, en het geeft blijk van de luciditeit van het Verenigd Koninkrijk in § 3 door dit amendement reeds in 1951 in het handvest van de Unesco te laten opnemen.

Het is echter duidelijk dat het de betrachting van het Vlaamse volk is thans als volwaardige natie aan de werkzaamheden van de Unesco deel te nemen, ongeveer een halve eeuw na de toegeving van 1951 gesitueerd ; en dat men had kunnen verhoppen dat de Belgische mentaliteit sedert 1951 ook iets of wat geëvolueerd zou zijn ten overstaan van de Vlaamse natie.

Daar de Unesco waakt over het universele patrimonium van boeken, kunstwerken en andere monumenten van wetenschappelijke of historische aard, moet het zelfs voor de meest vlamme belgicist duidelijk zijn dat het Vlaamse volk wegens zijn bijzonder rijk verleden de historische opdracht heeft samen met andere volkeren ter wereld te ijveren voor de bescherming van voornoemde universele patrimonia.

De stelling van het recht van volkeren of naties te laten toetreden tot de Unesco blijkt uit het principe zelve van het handvest van de Verenigde Naties, waarvan de Unesco slechts een bijkomend ondergeschikt, doch filosofisch volstrekt gelijklopend doel heeft. De conferentie van San Francisco die aanleiding gaf tot het uitvaardigen van het Verdrag der Verenigde Naties, verwoordde dit zo : "(...) *based on respect for principle of equal rights and selfdetermination of peoples*".

Het is bijzonder typisch dat de vertegenwoordiger van België, de heer Jaspar, het gevaar heeft ingezien voor de toepasselijkheid van het charter bij eventuele soevereiniteitsverzoeken van het Vlaamse volk. De Belgische vertegenwoordiger vond het reeds in 1945 nodig tussen te komen, waarbij hij de stelling verdedigde van het uitsluitend beginsel van gelijkrechtigheid van alle staten. Het Belgische amendement bevatte dus een kritiek op het naast elkaar gebruiken van de woorden "*nations*" en "*peoples*". "*National groups do not identify themselves with the population of the state*".

Het is zeer karakteristiek en ook uiterst belangrijk dat het Belgische amendement werd verworpen met de motivering dat de gelijkheid van staten reeds behandeld was in artikel 2, en dat het wel degelijk de bedoeling was van de algemene vergadering te streven naar "*equality of rights, therefore extends to states, nations and peoples*".

Zeker wat het toepassingsgebied van de Unesco betreft, is het duidelijk dat deze humanistisch geïnspireerde instelling die het bevorderen en uitwisselen van wetenschap, cultuur en opleiding beoogt, zich uiteraard niet kan beperken tot gevestigde staten.

De huidige interpretatie van paragraaf 3 dient echter geen aanleiding te geven tot een babelse lidvermenigvuldiging waarbij elke streek, taal, dialect of natuurgebied een lidmaatschap tot de Unesco zou kunnen vorderen. Het gaat om die naties en volkeren die op gebied van onderwijs, cultuur en wetenschap meerderjarig of soeverein zijn, doch niet beschikken over een soevereine staatsstructuur.

Het is duidelijk dat het Vlaamse volk verder van het Waalse volk staat dan het geval is met respectievelijk het Tsjechische en Slowaakse volk welke tot dezelfde taalgemeenschap behoren, of het Servische en Kroatische volk die een identieke taal hebben, al is hun schrijfwijze onderscheiden.

Ten slotte is een spoedig lidmaatschap van Vlaanderen tot de Unesco nodig om praktische redenen ; zeker wanneer we zien op welke wijze de Vlaamse belangen verwaarloosd werden door de Belgische ambassade bij de Unesco. Tot de huidige initiatieven in het Vlaamse Parlement en van de Vlaamse regering bevond er zich in Vlaanderen geen enkel wereldcultuurmonument. In Wallonië trouwens ook niet. Dat alleen duidt reeds op de ondeugdelijkheid van de Belgische zaakwaarnemers van de Vlaamse belangen bij de Unesco.

De altruïstische benaderingswijze, typisch voor Vlaanderen in culturele aangelegenheden, brengt de indiener ertoe de aandacht van de commissie en van het Parlement te vestigen op het feit dat ook de culturele belangen van het Waalse volk verwaarloosd worden door de Belgische diplomatie. Zo heeft de Belgische overheid, totaal onbevoegd op cultureel gebied, het er nog niet toe gebracht misschien de belangrijkste Romaanse kathedraal van het westen, namelijk die van Doornik, te doen opnemen in de lijst van de wereldmonumenten.

Dit fnuiken van de belangen van het Waalse volk is een zoveelste argument ten voordele van het Vlaamse volk om zijn lidmaatschap in de Unesco op te eisen.

Miel VERRIJKEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat
 - 1° de Vlaamse belangen bij de Unesco door de Belgische vertegenwoordiging niet of onvoldoende worden verdedigd ;
 - 2° het toepassingsgebied van de Unesco –het bevorderen en uitwisselen van wetenschap, cultuur en opleiding- niet kan beperkt blijven tot de gevestigde staten ;
 - 3° het Vlaamse volk met zijn rijk historisch verleden de opdracht heeft het universele patrimonium samen met de andere volkeren ter wereld te beschermen ;
 - 4° het recht van naties en volkeren om toe te treden tot de Unesco blijkt uit het handvest van de Unesco en de Verenigde Naties ;
- vraagt de Vlaamse regering de nodige stappen te ondernemen om de procedure aan te vatten om de toetreding van Vlaanderen tot de Unesco als volwaardig of geassocieerd lid te verwezenlijken.

Miel VERRIJKEN
